

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási czikkékből stb. intézendők.

Nyilvántartási czikkékből soronként 10 kr-ért közöltenek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Politikai bizonytalanság.

Kézdi-Vásárhely, 1888. ápril 17.

(r. cz.) A német birodalmi kancellár lemondásáról szóló hír, úgy látszik, még akut jelleget nem öltött. A beteges császár állapota függővé tette a helyzetet. Megerősíti e hirt a helyes politikai kombináció, meg egy kölni lapnak nyilatkozata, mely a kancellár-válságban bizonytalan időre beállott szünetet lát.

Kérdéses a dolog kimenetele.

Viktóriának, a német császár-leánynak, Battenberg Sándor herceggel való házasságában Bismarck féltett érdekeket lát, melyek következményeikben súlylyal nehezedenek az országra. Ezáltal a dolog politikai kérdéssé lett felfújva.

De nézzünk át a szitán.

Battenberg, a volt bolgár fejedelem, nem tetszik a császárnak; Bismarckot pedig két-kulacos politikája bizalmi férfiúvá tette Oroszországban. Ezt ki kell érdemelnie. Lehet-e aztán bámulni, hogy a zsarnok érdek igazi visszhangra talál az ősgermán földön? A régi boszu üldözi Battenberget; Bismarck pedig, hogy szerencsés neutralitását fentarthassa, hogy halászhaszon a zavarosban, érvényesíti az orosz intenciókat.

Egyik oka a dolog éléreállításának a tulzott szentimentalizmus, melylyel Bismarck Oroszország iránt viseltetik, a másik pedig az új aera hatása, melyet a császár szabad akaratának nyilvánulása inaugurált.

Ha ezen eset nem áll, Bismarck elvi ellentéte nem veszi vala kezdetét, konfliktusba soha nem jön a különben ártatlan ügygyel. A politikába ez vegyítette be a szerelmet, a

dinasztia független tekintélyén ez ejtett csorbát, ez vitte a szélrózsa minden irányában a kancellár fallibilitását, melyre a zsurnalisztika helyes megfontolással rányomta az inhuman jelleget.

Két egymást szerető szív életéhez mi köze a politikának? A beteges császár gyermekének boldogságát látja ebben; Battenberg herceg pedig lemondott a fejedelmi igényről, választottjával békés otthont akar teremteni.

Ennyi a dolog mibenléte és semmivel sem több.

Hol van itt a féltett érdek? Veszélyezi-e ez az európai békét? Van-e ez akarat teljese-
désbe meneteléhez valamely propozíció kö-
ve? Nincs.

Bismarck mégis megvetette lábát; él a német erőszaknak. Ha a császár Viktória leányának szerencsétől el nem áll; a nyolczvan-
éves agastyán lemond, a cselekvési térről
visszalép, gondolván, hogy betölthetetlen ürt
hagy maga után.

E meg nem okolt kíváncságnak teljese-
désbe menetele nem más, mint a német di-
nasztia függetlenségének elvi megsértése, ke-
gyetlenség, mely szétrombol két szerető szí-
vet, visszamaradása a császár céljai megvaló-
sításának, mely célok különben a nemzeti
érdekekkel ellenmondásba nem jönének.

Az ellentét mindkét részről szilárd jelle-
get öltött, melyet egykönnyen áthidalni nem
lehet. A császár nem enged magára oktroylát-
tatni, Bismarck pedig elve ellen nem cselek-
szik. A körülmények ez összevetéséből aztán
az következik, hogy a bizonytalan idő-
re elhalasztott válság a már em-

litett feltételek megoldásában
nyer befejezést.

A vaskancellár állásfoglalása valóban ki-
nos helyzet, mert hatalmas ellenpárttal küzd.
Mig egyfelől III. Frigyes mint apa, másfelől
két királyi asszony áll, kik sokkal erélyeseb-
bek, jellesszilárdabbak, semmint jogosult
céljaik elérésében engedni tudnának. Mint
eddig, úgy most is az angol politika a házas-
sági ügyre jelentékenyen befoly.

Az angol királynő erős akarattal áll a há-
zasság mellett, s hihető, hogy a császári csa-
ládra nézve e tendenciózus dolog szerencsés
megoldást nyer. Battenbergnek két évvel ez-
előtt tett lépésében is az angol politika egyen-
gette utját, de Bismarck tanácsára Vilmos
megtagadta Viktóriának a kezét.

A mint a „Figaro“ írja, alig lehet kétel-
kedni abban, hogy Viktória kisasszony nem
sokára Battenberg Sándor neje lesz. Az aka-
dályok el fognak simulni, mert igaza van
ezen francia közmondásnak: „Ce que fem-
me veut, Dieu veut.“ (A mit a nő akar,
azt Isten akarja.)

E nagy mederben haladó válság, ha Bis-
marck lemondásával végződne is, nem lenne
pótolhatatlan veszteség; nekünk különösen
nem sok okunk lenne a sirásra.

Bismarck kétkulacos politikája kárunkra
volt; igen gyakran vizet prédikált és bort
ivott. Ide is, oda is tekintgetett, minket pedig
élbe állított másokkal; úgy hűtlenkedett,
mint a jó háziasszony, ki ide néz és tova lát.

Hiában, szüksége volt aczélozott karunkra.
Szilárd oszlophoz támaszkodva, nagy előnyök
birtokába jutott; nekünk pedig távolról kel-

A „Székelyföld“ tárczája.

A legelső . . . a legédesebb.

(Francziából.)

Azonnal megismertem önt; pedig sok év el-
mult azóta, elmúlt öröm és bú között, elmúlt
az örökké elfeledhetetlen perc óta. Sohasem lát-
tuk azóta egymást, azt sem tudtam, hogy a
végzet a világ mely tájára vetette önt. De alig-
hogy fejével a nézők felé fordult, alighogy ki-
hajolt egy kissé páholyából, az ön neve — nem a
férjezett nő avagy az özvegy neve, mert azt nem
ismerem, hanem leánykori neve — azonnal aj-
kaimra jött, mint egy rég nem érzett, illatszülte,
páratlan érzélem. Ön ma bódítóan szép, akkoriban
csak kedves és csinos volt; nem baj; a befejezett
remek mű méltó maradt az alapvonásokhoz. A mi-
dön bálmulatába elmerültem, az a furcsa, esztelen
gondolatom támadt, hogy megint gyermek va-
gyok; azt hittem, hogy szomszédaim sokkal na-
gyobbak, mint én és csak úgy félvállról néznek
le rám; nem lepott volna meg, ha kabátom egy-
szerre csak diák-zubbonyrá változik át. És a
mint így elmerengem, szívem reszket, mintha va-
lami újból feltámadt, hamvai alatt újra feléledt
tűz emésztené. Mily pillanat is volt az a kis idő,

mely elrepült! És mért nem vagyok én nagy költő,
hogy történetét halhatatlanná tenném!

Az napon Párisban osztoroztak. A házban, a
Neuve des Mahurins-utcában, ott, hol a mi la-
kunk mintegy elrejtve állott a sudar fenyők kö-
zött, hallani lehetett a puskaropogást, időnkint
ágyudörgés moraja reszkettette meg a levegőt és
eljött visszhangja annak a zajnak is, mit a köve-
zet felszakítása okozott a szomszéd utcákban és
udvarokon. Az ön szülei és az enyimek mind e
mai napig alig ismerték egymást, bár a lépcső-
házban kölcsönös köszöntésük eléggé udvarias
volt; a közös nyugtalanság összehozta őket:
együtt ültek — minálunk — az első emeleti te-
remben, átjédvé, keveset beszélve, az ablakok
közeliében hallgatózva. Ön akkor tizenkét éves
leányka volt, vékony termetű, halvány rózsás
arcu, világos aranyszínű haja kék szalag által
összekötött fonatokban, melyek vállaira lehulltak;
én pedig diák voltam, »tizennégy esztendőse«, mon-
dottam, de hát öregítettem magamat. Azt mon-
ták nekünk: »Ne legyetek itt!«; beküldtek a
szomszéd szobába, — atyám könyvtára volt —
hova valószínűleg nem hatott el az utcai harc
vérfagyasztó zaja. Egész egyedül voltunk, egy-
mást néztük. Mi is oly különösen éreztük magun-

kat! Mi történik a körutakon, az egyes kerü-
letekben? Miért lönek, miért ölik az embereket?
Miután én már akkor kis ember voltam, — na-
gyon kis ember — néha újságot is olvastam és
tudtam a történetekről; önnek is el akartam mon-
dani azt, a mi az utcákon folyik, hogy forrada-
lom van, vagy más ehhez hasonló, hogy a katonák
a népre lönek; hogy ez boszantó dolog. Ámde,
most jut eszembe, hangom remegett, bármennyi-
re bátornak igyekeztem lenni, és az a szép politi-
kai fejtegetés, melylyel büszkélkedni, valóssággal
tüntetni akartam, a torkomban akadt. Ön sirni
kezdett — oh mily szép volt akkor — és a mint
önt néztem, mialatt a csata zaja folyton vissz-
hangzott a csendes szobában, féltem is, meg-
örültem is.

Arra sohasem tudtam visszaemlékezni, hogy
mi okozta azt, hogy gondolataink egyszerre csak
egészen más tárgyra csaptak át. Ot perocczal
később ön már kacagott, bár csak nem régen
sirt, és én már egy cseppet sem reszkettem, bár az
előbb kifogyott belőlem minden hősiesség; fog-
doskát játszottunk, én nagyokat ugorva üldöztem
önt a zöld asztal körül, mely tele volt könyvek-
kel és irásokkal. Hadd gyilkolják egymást az
emberek, a gyermekek azért játszhatnak,

lett nézni, hogy a jó bácsi mikép szedi a tejnek a felét.

Elmondhatjuk bátran, hogy e válság nem fog nekünk Jeremiás-síralmat okozni. Előnyösebb reánk nézve, ha a lelánczolt ördög most leheli ki puskaporos lelkét, mint akkor, midőn a keleti praeparatiók befejeztével háttérbe szorulunk. A berlini politika már rég óta tart minket a bizonytalanságok között; kétes viszonyokat teremtett, melyek között nem tudjuk, ki az ellenség, ki a jó barát.

Nincsen okunk a Bismarck-válság megkönnyezésére, sőt áldást kérünk a vajdud korszakkal, születte konzervatív táborral küzdő császárra. Jóindulatunk, átértett önértetünk e szavakban nyilvánul: Isten oltalmazza Frigyes császárt!

SZEMLE.

A képviselőház április 14-iki ülésében a Lloyd-szerződésről vonatkozó törvényjavaslat harmadszori felolvasásában is elfogadtatván, folytatódott tárgyalatott újból a szennai kérvény, melyben az ellenzék részéről Szalay Imre, Uray Imre és Farkas Imre szölk. Fabiny miniszter jogi és törvényes szempontból igazolja a kormány álláspontját az ügyben az ellenzéki inektvák ellenében. Erre Gajary előadó szölk, reflektálva az ellenzéki részről történt felszólalásokra. Ezután hosszú, élénk és részben ingerült vita támadt a felett, hogy van-e joga Apponyinak zárszóra, vagy nincsen. Apponyi ugyanis régebben indítványt adott be, mely szerint a szennai kérvény az igazságügyi bizottságnak adatnéki véleményadás végett. A ház végül Apponyi indítványának s a külön véleménynek mellőzésével elfogadta a kérvényi bizottság határozati javaslatát, mely szerint a szennai kérvény, visszavehetés céljából, a ház irattárában helyeztetik el. Az ülés végén Fenyvessy Ferenc interpellált a német nagykövet levelére vonatkozólag, melyben közjogi sérelmet lát. Tisza miniszterelnök válaszáat, melyből kitűnt, hogy Fenyvessy a német lapok közlése vezette félre, ugy interpelláló, mint a ház tudomásul vette.

A honvédelmi miniszter a képviselőház pénteki ülésén nyújtotta be a tartalékosoknak és póttartalékosoknak béke idején tényleges szolgálat-tételre kivételesen való bevonhatása tárgyában készített törvényjavaslatot, melyről mult számunkban tettünk említést.

A javaslat így hangzik:

1. §. A tartalék első évfolyamába és a póttartalék három legifjabb sorozási évfolyamába tartozó legénységi állománybeli egyének tényleges szolgálat-tételre, a mennyiben ezt különös körülmények követelik, az elkerülhetetlen szükség mérve szerint és annak tartamára, ő felsége parancsára bevonhatók; azonban a tényleges szolgálatban csak addig tarthatók, a míg a tartalék említett évfolyamába, illetőleg a póttartalék megjelölt sorozási évfolyamaiba tartoznak.

Mikor aztán már belefáradtunk a játékba és fecsegésbe, mikor én megmondtam önnek, hogy engem Georges-nak hívnak és ön azt felelte rá: »Az én nevem Felicienne«; midőn ily módon már összebarátkoztunk, egyszerre csak az a gondolat támad, hogy vegyünk elő valami könyvet és olvassunk együtt belőle. Majdnem biztos vagyok benne, hogy ez a gondolat bennem támadt először! Most — már akkor is maghiavellista voltam — rögtön arra gondoltam, hogy ugyanazon oldalt olvasván mindketten, egészen közel kell egymáshoz ülnünk és hogy az én zubbonyom szövege érteni fogja az ön ruhája redőit. Nem kell bízni a diákokban; a szende külmáz alatt nagy huncutság rejlik; tudós csacsik azok. Már akkoriban is Ovidius átváltozásait rég lefordítottam! Ön valóságos kis istennő volt.

Felnyitom a könyvszekrényt és gonosz szándékkal eltelve, az új Heloiset választottam. Szerencsére ön igen okos kis leány volt, engedelmes szülei iránt és miután édes atyja e könyv olvasását megtiltotta, kissé elpirulva azt mondta: »Nem, nem, nem ezt, valami más!«. Az új Heloise mellett állott egy kötet tündérmese. Én furcsa arczot vágtam. Tündérmesék, pih! Én már kinőttem az effélékből. De hiába, ön már ott

Kivételnek ez alól azon tartalékosok, a kik, ha még sorhadi kötelezettség alatt állanak, állandó szabadságolásra igényvel bírnanak, továbbá azon póttartalékosok, a kik nem a sorozás: rendje szerint, hanem különös törvényes kedvezmények alapján jutottak a póttartalékba.

2. §. Azon tartalékosok, a kik a jelen törvény alapján vonatnak be tényleges szolgálat-tételre és abban legalább két hónapig tartatnak vissza, további tartaléki szolgálati kötelezettségük alatt minden fegyvergyakorlat alól fölmentetnek.

3. §. A jelen törvény kihirdetése napján lép hatályba és annak végrehajtásával a honvédelmi miniszter bizatik meg, a ki ez iránt a közös hadügy-miniszterrel egyetértőleg fog intézkedni.

A hadügyminiszter — hir szerint — hetven milliót fog kérni a delegációktól.

Rudolf trónörökös, gyalogsági főfelügyelő, Magyarországon szemle-utat tart. Hétfőn Esztergomba érkezett csapatszemlére s ott tartózkodása alatt a primás vendége lesz. Az utazási tervet titokban tartják.

A Duna alsó vidékeiről áradásokat jelentenek, melyek főképp Pancsovát fenyegetik. A Tisza alsó részéről szintén szomorú hírek érkeznek. Ez utóbbi most Török-Becse és Titel lakosságát tartja rettegésben.

Az árvízkárosultak számára országszerte folyik a gyűjtés. Simor János herczeg tízezer frtot adott e célra. Hirsch báró, a jótékonyaságról ismert párisi bankár, negyvenezer forintot küldött az árvíz- és tűzkárosultak javára.

A vörös kereszt egyesület elhatározta, hogy háboru esetére irodát állít föl, melynek hivatása lesz a tudakozódóknak díj nélkül felvilágosítást adni a sebesültek hollétéről és állapotáról. Az irodai szolgálatot katonailag ki nem képzett népfölkelők fogják végezni.

A német császár állapotáról igen kedvezőtlen hírek érkeznek. Legközelebb az orvosok tanácskozást tartottak egy újabb ezüstös beillesztése végett. E tanácskozás eredménye még ismeretlen. Nagy veszélyben volt a császár mult csütörtökön, midőn fuldoklási rohamai voltak. De Bergmann tanár jókor megérkezett s új ezüstös beillesztésével segített a bajon.

A kancellár-válságra vonatkozó hírek mind arra engednek következtetni, hogy a válság elintézése nem végleges. Ugy a császári család, mint a birodalmi kancellár megmaradtak álláspontjuk mellett, a végleges határozat elhalasztására azonban megvan a hajlandóság. Ennyiben tehát a válság elintézetnek tekinthető. Hogy meddig fog ez a kellemetlen helyzet tartani, azt most még nem lehet tudni.

A helyzet Franciaországban igen komoly. A parlament és a kormány elvesztették tettere-jöket s Boulanger népszerűsége egyre növekedik. Mindazok a republikánus elemek, melyek a tehetetlen kamarával és a folyton változó kormányokkal nincsenek megelégedve, azok az emberek, a kik titkos czélokot követnek, a bonapartisták és még a royalisták közül is sokan Boulanger körül

csoportosulnak, a kinek a hadsereg ifjabb elemeire is nagy befolyása van. A Boulanger-ellenes lapok a napokban is hat sürgönyt közöltek, melyekből Boulangerre rábizonyult, hogy hazudott s összeesküvést szölk a nép szabadsága ellen. Mind ez semmit sem értott Boulangernek, a ki érzelmi politikájával a tudatlan nép tömegére támaszkodva, kineveti az uri osztályt. Sikerét különben is biztosra veszi, mert olyan eszközök állanak rendelkezésére, melyek csalhatatlanok. Először is pénze van anyyi, mint a polyva. Ezt bizonyos Mackayné asszonytól, egy duszgazdag amerikai többszörös milliomos feleségétől kapja. Mackayné asszony nagylelkűségének okairól többféle hir kering. Legvalószínűbb az, hogy a nagyra-vágó amerikai hőlyet a francia hivatalos politikai világ egy kissé elhanyagolta. E miatt elke-seredve, a boulangisták és bonapartisták háló-jába került, kik nemességet ígérnek neki az esetre, ha az államcsiny sikerül. Boulanger pénzének másik forrása egy tengerentúli munkát végező francia részvénytársulat, melynek élén egy nagy francia áll. Ez a társulat elégedetlen a mostani kormánnyal, mely legújában nem adott engedélyt egy pénzügyi operáció megtevésére. Legfőbb kortese Boulangernek Laguerre képviselő, ki — mint mondják — halálisan szerelmes Boulanger leányába. Ha tehát Franciaországban a mai kormányforma megbukik, ha kiút a polgárháboru, ha Németország hadat üzen Franciaországnak, mindezt csak azért történik, hogy Boulanger kielégithesse beteges nagyravágását, hogy Mackayné francia grófné lehessen, hogy a részvénytársulat kibontakozzék zavaraiából s Laguerre képviselő megkapja kezét Boulanger leányának.

Szombaton Boulanger egy lépéssel közelebb jutott céljához. Lille-ben óriási többséggel megválasztották képviselővé. A választás eredménye a mérsékelt köztársaságiak körében nagy megütöközt keltett.

A Franciaországot majmoló Romániában nem kevésbé zavarosak a viszonyok. A kettő között csak az a különbség, hogy míg Franciaországban a Mackayné asszony, meg egy társaság pénze dolgozik, addig Romániában a muszka rubel szolgálatja a lökőerő a mozgalmakhoz. No meg aztán van különbség a kettő között a kivitel módjában is; mert míg Franciaországban Boulanger és az ő hivei furfanggal végzik munkájukat, addig Romániában a ru-belek által lekenyerezett zsoldosok hozzájuk illő drasztikus eszközökkel igyekeznek céljukat elérni. Romániában a napi-renden levő paraszttendülek, melyekről már többször volt alkalmunk megemlékezni, egyre veszedelmesebb mérvet kezdnek ölteni. Már száznál több helységben kitört a lázadás. Fegyveres parasztok fenyegetésközben követelik, hogy a föld-birtok országszerte újból fölösszassék. A vidék forrongó elemei már Bukarestben is kezdik fejüket felütni s hangulatot igyekeznek csinálni a forradalomnak. Kormánykörökben is bizonyosnak tartják, hogy a parasztszoktat orosz zsoldban álló ügynökök bujtoztatják a lázadásra.

A rubel különben az egész Balkán-félszigeten erőlyesen működik, nemcsak Romániában és Bulgáriában, hanem Szerbiában, Macedóniában, Boszniában és Hercegovinában is. A pánszláv izgatók figyelme most az okkupált tartományokra

énekük, bár elűtött egymástól, mégis bámulatraméltó összhangban hizsgett a fülnék.

A lövöldözés mind közelebb jött, hevesebbé, félelmesebbé vált, egyik hajfűrti fülem körül játszadozott, vérem gyorsabban keringett, midőn így egész közlemben éreztem őnt.

»A tündérherczegné elvezette a gyermeket a kertbe és megállván vele a nagy kalitka előtt: — Nézd meg jól e madarakat, — mondá — a melyiket legjobban szereted, neked adom.«

Akkor ön abbahagyta az olvasást és felém fordult — kaczer módon egy kissé, oh! ne mondja, nem! — és azt kérdezte: Vajjon ön melyiket választja volna a bibor, szívárvány, arany és azur színű madarak közül?

— Önt! — kiáltottam.

És ajkaim az ön ajkait érinték.

Nos, e pillanat óta Felicienne, melyhez hasonló pillanatom sohasem volt, mert ön megrettenve vakmerőségemtől, elfutott, este pedig szülei elvitték Párisból, a nélkül, hogy viszont láttuk volna egymást, — e pillanat óta sok nap mult el, — és bár ön még sokkal szebb, én meg már sokkal vénebb vagyok! — bár sok növel találkoztam, kik kéretlenül is felém nyújtották ajkaikat, bár nem egyszer gondoltam, hogy szeretem az egyi-

kezd irányulni és a pánszláv sajtó meg is kezdte már akcióját, a legképtelenebb hazugságokat kürtölve világgá a boszniai és hercegovinai állapotokról, a lakosság elnyomatásáról, elégtelenségéről és lázadási kísérleteiről. Legfogékonyabb talajra találunk az ámitások Szerbiában, hol folytonosan növekedik az orosz rokonszenv és oszken az Ausztria-Magyarország iránti barátság. A szerbek az okkupált tartományokat a maguk jogos tulajdonának tekintik, melyet mi erőszakkal raboltunk el tőlük. Ilyen a hangulat Macedóniában is. A mik tehát odaát a szomszédban történnek, jó lesz figyelemmel kísérni nekünk is.

Oroszország tevékenysége, úgy látszik, nemcsak az alattomos igazgatásokban nyilvánul, hanem más téren is. A hadi készülődéseket most is folytatja. Mint Varsóból jelentik, mindegyre csapatátelhelyezések történnek az orosz határ mentén. Május hónap Zambrov helységben nagy kaszárnyákat kezdnek építeni és azokban az ország belsejéből érkező két gyalogezredet fogják elhelyezni.

Háromszékmegye vasútja.

Február 15-én volt Seps-Szentgyörgyön az a bizottsági ülés, mely a gróf Nemes-féle ajánlat fölött tanácskozott az engedményes gróf képviselőjével, Horovitz Sámuellel.

Irtuk volt annak idejében, hogy a bizottság a Derestye, Hétfalu, Tatrang, Prázmár községeket érintő úgynevezett görbe vonal tervét elvetette s a helyett a szászhermány-prázmár-sepsiszentgyörgyi vonalat fogadta el.

Ugyanezen bizottság formulázta volt a maga feltételeit is úgy az engedményes gróffal, mint Brassó megye törvényhatóságával szemben is. Háromszékmegye feltételei között első helyen áll, hogy a vasut egyszerre és egész kiterjedésében építtessék ki Brassótól Kézdi-Vásárhelyig. A feltétel többi pontjai között még különös jelentőséggel birt a háromszékmegyei vasutügyi bizottság azon határozott kijelentése, hogy csak abban az esetben hajlandó Nemes János gróf engedményes ajánlatát illetőleg további tárgyalásokba bocsátkozni, ha az engedményes gróf ezen felül Brassó megye közönségével megállapodásra tud jöni a fennírt egyenes vonal aránylagos költségeinek a szomszéd megye részéről leendő hozzájárulására nézve.

A bizottság ugyanis a megye fizetési kötelezettségét (kilométerenkint 23,000 frt) csak Háromszék-megye határáról kezdődőleg fogadta el. A megye határáig kiépíteni a vasutat, Brassó megye részére tartatott fenn.

A feltételeknek ez az utolsó pontja volt tehát a legkétségesebb jellegű. Mert Brassó város és vidéke érdekei sok tekintetben a derestye-hétfalu görbe irány mellett szóltak, míg Háromszék-megye nézve a szászhermány-prázmár-sepsiszentgyörgyi vonal a legelőnyösebb.

Gróf Nemes János engedményes ajánlata s a háromszékmegyei vasuti bizottság feltételei f. hó

11-én tárgyalattak Brassóvármegye rendkívüli közgyűlésében, s mint örömmel értesülünk, a közgyűlés elfogadta Háromszékmegye feltételeit teljesen.

Ezzel az utolsó lépéssel behaladt tehát a háromszéki vasutügy a létesítés stádiumába.

Ezután már csak a szükséges formások vannak hátra, melyek sok időt egyáltalában nem igényelnek, úgy, hogy az első kapavágás Háromszék vasutjához már csak igen rövid idő kérdése.

Addig is, míg az ez irányban teendő lépésekről értesíthetjük olvasóinkat, örömmel hoztuk tudomásra Brassó megye közönségének ránk nézve fontos megállapodását.

(„Székely Nemzet.”)

Különfélék.

— A kézdívásárhelyi önkéntes tűzoltó-egyesület több jeles reform után létesített többi időkben egy zenekart is, mely egypár havi szorgalmas tanulás után jelenleg — a mint kellemesen tapasztaltuk — azon stadiumban áll, hogy egész bátran elmondhatjuk, miszerint e fiatal lelkes zenekarnak jövője van. Az első nótát már tudják és pedig oly meglepő szépen, hogy egy teljesen begyakorolt zenekarnak is dicséretére válnék. A zenekarnak 21 aktív és 13 tanuló tagja van, mely utóbbiak csak később fognak beosztatni. A mint értesültünk, tűzoltó zenészeink május 1-én fogják magukat ünnepiesen bemutatni, mikor is zenekörmenetet és a piacon térzenét rendeznek. — A zenekar meglepő haladása Barabás Mór karmester urat dicséri, ki eléggé meg nem becsülhető önfeláldozással képzezte ki rövid idő alatt a dilettáns zenészeket. — Összinté örömmel üdvözljük a tűzoltó-zenekart, s haladást kívánunk neki!

— A kézdívásárhelyi „Rudolf” kórháznál az ápolónői tanfolyam április 5-én megkezdődött. Ezen tanfolyamnak célja — mint már annak idejében jeleztük volt — az, hogy háború esetén, ha a jelenlegi veres kereszt ápolónők bevonatnak, a kórház ne maradjon szakértő ápolónők nélkül s ezenkívül a tanfolyamot végzett nők addig is hasznos szolgálatot tegyenek a vidéki betegeknek. A tanfolyamot 8-an hallgatják, ugyancsak kézdívásárhelyi Tuzson Antalné és Füstös Mihályné, petőfalvi Szigeti Mária, pávai Finta Ida, pávai Császár Róza, papolci Csorja Róza, polyáni Rettégi Anna, imecsfalvi Aczél Mária. A hallgatók mind 18–25 közötti erőteljes ifjú nők, kik az egyhavi kurzus alatt 4 frt díjt és teljes ellátást élveznek. A tanfolyamot Dr. Siukovics Ignác ur, a kórház érdemes főorvosa, vezeti kitünő szakértelemmel.

— Halálozás. Salamon Alajos gyergyóditrói plebános, nyugalmazott gyergyókerületi főesperes, folyó hó 14-én rövid szenvedés után élete 77-dik évében elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délelőtt 10 órakor az összes vidéki pap-ág részvételével történt meg. Nyugodjék békében!

— Adományozás. Bocsecsy János gy. sztmiklósi kereskedő az örm. szert. egyház részére 1 drb diszes palástot, Lázár Zakariásné pedig 1 drb szép kiviteli szőszek-takarót adományoztak. Ezen szép tettükért fogadják az illetők fenn említett egyház leghálásabb köszönetét.

— Markus Quintus Aurelius nevű katona-szökevényt keres Háromszéken a hunyadmegyei alispáni hivatal. A nagy római császár nevét viselő román legény bizonyosan benn Romániában valahol juhokat őriz, vagy koricizát kapál, nem törődve azzal, hogy árnyat borít a fényes történelmi névre, midőn a fegyver elől megszökik.

— Az országos iparegyesület iparpártolási szakosztályának választmánya a napokban Zichy Jenő gróf elnöke alatt ülést tartott. Elnök kiemeli azon rendkívüli buzgalmat és erélyt, melyet a közlekedési miniszter a hazai ipar érdekében kifejt. Köszönetet indítványoz Baross miniszternek a hazai ipar pártolása iránt tett fáradozásaiért. Bobula hasonlókép Trefort miniszternek indítványoz köszönetnyilvánítást. Mindkét indítvány eloadtatott s a szakosztály köszönetét küldöttésg fogja a minisztereknek átnyújtani. A választmány folytatólagosan elhatározta, hogy a miniszteriumokat felkéri, az állami és hatósági szükségletek fedezésénél a hazai ipar igénybevételére és pártolására, mit úgy vélnek elérhetni, ha a pályázati kiírásról az egyesület minden esetben értesítetik. A szakosztály törzskönyvet fog felállítani, melyben a versenyképes hazai iparosok névsora egybegyűjtetik. A közönséghez is felszólítást intéz, hogy szükségletét lehetőleg a hazai ipar által fedezze, s e tekintetben a törzskönyv alapján mindennemű felvilágosítást szívesen megad. A szakosztály működési programjának részletes megállapítása után Zichy J. elnök az ülés végén felemlíti, hogy a keleti vasut-csatlakozás már a legközelebbi napok eseménye lesz. Nézete szerint ezt a fontos körülményt közgazdasági szempontból a iparunk érdekében akként kellene kiaknázni, hogy a keleti piacokon való térfoglalásunkat minél nagyobb mértékben biztosítsuk. Szükséges, hogy minden jelentékeny keleti városban ügynökségeink legyenek, s kívánatos, hogy a hazai ipar törzskönyve lefordítva, a keleten terjesztessék, és hogy a fővárosokban magyar kereskedelmi és iparkamarákat s esetleg ipari expositurákat létesítsünk. A szakosztály osztozik az elnök által elősoroltakban s az ügyet sürögő tárgyalás és elintézés végett az igazgatóságához teszi át.

— Főispánváltás Kolozsmegyében. Kolozsmegye tisztikara és közigazgatási bizottsága szombaton bucsuzott el báró Jósika Sámuelről, a volt főispántól. Az alispán diszkortésben bucsuztatást nyújtott át Jósikának. Az új főispán, Béli Akos gróf beiktatása vasárnap délelőtt 10 órakor volt a megyénél, déli 12 órakor a városnál. Délután két órakor 400 terítékű diszebed volt, melyen az összes városi és megyei tisztikar, továbbá számos notabilitás részt vett.

— A Rácz András kézdívásárhelyi asztalos által kisorsolt étszekerényt (kredencz) Görög Joachim gyergyószentmiklósi örm. szert. plebános nyerte meg.

— Köszönetnyilvánítás. Tekts Welnreiter György ur a kézdívásárhelyi önkéntes tűzoltóegylet zenekarának több zenedarabot és egy klarinétot ajándékozott. Az ügy iránt tanúsított ezen szívességeért egyetűtű parancsnokságának megbízásából köszönetet nyilvánítani, kedves kötelességünknek ismerjük. K.-Vásárhelyen, 1888. április 17-én. Ifj. Kovács Dániel főparancsnok, M. Székely János titkár.

— Mai számunk „Nyílt tér” rovatában megjelenő sorokat ajánljuk az érdekeltek figyelmébe. A tehetséges ifjú orvos huzamos ideig működött a kolozsvári egyetem bőr-és bujakkór-osztályában mint tanár-segéd s ott szerzett tapasztalatait a szenvedő emberiség javára akarja értékesíteni.

— A „Házi Közlöny”-nek az elmúlt I. évnegyedben megjelent 6 száma beüldetvén, ezekből kitűnik, hogy ezen érdekes közhasznú folyóirat eddig hozott: 72 eredeti nagyobb cikket saját munkatársaitól, 62 kisebb közleményt s a „Szerkesztői közlemények”-ben egy egész gyűjteményt oly dolgokról, melyeknek ismerete a háztartás és házi gazdálkodás terén nélkülözhetetlenek, a mennyiben azoknak gyakorlati alkalmazása mindig anyagi haszonnal jár. Ezen közhasznú folyóirat állandó rovatai a következők: „Társadalmi cikkek”, „Családi nevelésügy”, „Egészségügy”, „Táplálkozás”, „Háztartás”, „Gazdaság”, „Ismeretközlemények” (képekkel), „Tápasztalatok és találmányok”, „Hasznos tudnivalók” (a családi élet és háztartás minden köréből), „Intő tábla”, „Körlevelezés” (melyben a beküldött közérdekű kérdésekre a szerkesztőség válaszol), „Közgazdasági hírek”, „Egy véle” és közérdekű „Szerkesztői közlemények”. E rovatokból is látható, mennyi érdekes és közhasznú ismeret közöl a folyóirat, melyet csakis melegen ajánlhatunk a háztartással bíró közönségnek. Megjelenik Aradon, havonként kétszer, Gyulaif István kiadásában.

— Nyilvános számadás. A gyergyószentmiklósi ifjuság által a nagybőjt tartama alatt a szegény tanulókat segélyező egyesület javára rendezett négy társasestély összes bevétele, a kiadásokat levítve, 38 frt 34 kr, mely összeget a rendező bi-

ket vagy másikat, ki szerelmet színlét előtttem; — mégis, becsületszavamra mondom önnek, a legnagyobb foku igazgatottság, az édes érzelmek fullasztó árja közepette sem feledkeztem meg arról a képről, mely akkor egész lényemet elragadta, mely oly érzelmet szült bennem, kis diákban, mikor kis leány rózsás ajkait csókoltam, mintha meleg méz folya ereimben vér helyett. Oh! az az első csók! Oh! az az első érintés! A szűz lélek a szűz testben! A pillangó, mely a nyíló virág kelyhe alatt első a burkoló bábótl! És egy pillanat alatt megszólal, érthetően nyilatkozik mindez eddigelé rejtett, ismeretlen vágy; az eszmény testet ölt egy gondolat folytán; előttünk a tulvilág minden édes titka, a földi lét minden rejtett bája, az éden élve, a boldogság netovábbja! Higgye meg, hogy még élttem utolsó percében is, midőn a lelkész már az utolsó kenetet nyújtja felém, midőn szemeim már megtörnek majd és vége felé közeledik az élet, a földi szenvedés... még akkor is emlékezni fogok az első csókra és... ön fog iramádkozni értem, hogy bűneim megbocsáttassanak!...

E csókra emlékeztem vissza, Felicienne, midőn önre néztem; és ön is rám nézett. Megismertem talán, mint én önt megismertem? Kétségkívül, mert

bármily mulattató, bármily érdekes, bármily siralmas is volt az a dráma, ön nem fordította el fejét, hanem mindig csak engem nézett. Egy pillanatig azt hittem, — oh! bocsássa meg e balga gondolatot — hogy szempilláinak egy röpke mozdulatával engedélyt ad, hogy páholyában felkeressem! A függöny legördült és én oda rohantam.

Megállottam az előszoba félig nyitott ajtaja előtt. Nem tévedtem; ön csakugyan tökéletes és dicső szépség. Örült vágyam támadt, hogy még egyszer megcsókoljam a tündér rózsás ajkakat; és talán ön is könyörölni...

De elfutottam.

Mert vagy ügyetlen emberek, vagy gyávák azok, kik a valóságot felismerve, önmagukat akarják megfosztani egy már majdnem álomszerű vált emléké édes érzelmektől; újból misem kezdődik; a könyv lapjai között száradó rózsá nem virul fel többé, nem virulhat fel; első szerelmünk jól érzi magát sirjában és emlékeink virágai alól nem akar feltámadni, mert hiszen nem a te ajkaid rózsái, hanem az én vérem heve csábitott el; ... és már régen eltört a kalitka, hol a bitor, szívárvány, arany és azur színű madarak röpködtek, melyek között a tündér választanunk engedett.

zottság 40 frtra kiegészítvén, az egyesület fáradságát, buzgó elnökének, Orel Máté ügyvéd urnak, már át is szolgáltatták. Ezen nemes-szívű tettért az ifjuság tagjainak csak őszintén gratulálni tudunk.

Közgazdaság.

A szarvasmarhák legnagyobb ellensége, a tüdőlob ellen talált fel hatályos szert Mandl Lipót. A szerrel a földmívelési miniszter kísérleteket tett, melyek eredményre vezettek. Utasította ennek folytán a nevezett minisztérium a törvényhatóságokat, hogy figyelmeztessék a marhatulajdonosokat arra nézve, hogy ha ezen szerrel kísérleteket o hajtanak tenni, ez iránt a törvényhatóság utján forduljanak a minisztériumhoz. A marhatulajdonosokat csakis a megrendelési csekély költségek terhelik.

Virágkedvelőknek. A tavasz kinyílt s bár időjárásunk komor, ősziesen hűvös, mégis főfeladatul kell tekinteni, hogy a márcziusban el nem vetett virágmagvak most már elvetessenek. A cserépvirágokat áprilisban már szintén a szabadba lehet vinni, de hűvösebb éjszakára behozandók. Az áprilisban nyíló virágok közül első a jáczint, azután nyílnak az auriculák, primulák. A jáczintokat, narozsokat pálcákhoz kell kötni. Ha csoportokban erőteljes levélvirágokat akarunk nyerni, akkor az illető helyről a földet jó mélyen ki kell emelni s helyére tenyérnyi vastagságú réteg érett trágyát teszünk s azután erre visszarakjuk a földet, homokkal keverve. Április hónapban legfontosabb a rózsák a kertészet számára. E hónapban legezelszerűbb új rózsautóványokat csinálni. A ki azt akarja, hogy az év minden szakában legyenek szépen virágzó rózsái, azokat most kell beszereznie. A beültetésnél a töveit és a koronát meg kell metszeni. A tö metszésénél először a gyökérhajtásokat s aztán minden sérült gyökérszálat le kell vágni. A korona metszésénél arra kell ügyelni, hogy annak tetszetős alakja legyen s a gyenge növési példányokat erősebben le kell nyelni, mint az erős növényeket. Virágos kertünk jó kinézése céljából rendbe hozzuk az utakat, a virágágyasztyókat s az ágyakat minden gyomtól szépen megtisztogatjuk. A gyepgazdálkodás és szegélyekre kiváló gond fordítandó. Ezeket gyakran le kell szállozni és hengerezni s a dudvától megtisztítani. Így azután kertünk nem csak dísz lesz házunknak, de a mellett hogy számunkra üdülést és lélekvidámító munkát szerez, még hasznát is hajthat.

A kézdivásárhelyi „Rudolf” kórházról.

Márczius havi gondnoki jelentés.

A magyar szent korona országai veres kereszttel egylete központi szívelés segélyezése mellett fennálló kézdivásárhelyi „Rudolf” kórházra vonatkozó márcz. havi gondnoki jelentésem a következőkben van szerencsém előterjeszteni:

Márcz. hó végével Baló László számvevő ur a kórháznál levő ellenőrzési könyveket számba véve, lezárta s azokból a következő eredmények tüntek ki:

Márcz. hóban az elfogyasztott termények, zsiradék, sertéshús és zöldségek értéke folyó ár szerint számbavétettek és a pénztárba utaltatott 23 17 kr.

Január, február és márczius hónapban a perselybe gyűlt pénz számba vétetett és a pénztárba nyugtávoztatott 8 frt 65 kr.

Márcz. hó folytán ápolatott 35 beteg, ebből elbocsátott 17, meghalt 1, maradt a hó végével ápolás alatt férfi 15, nő 2, összesen 17.

Márczius hónapban ápolási nap volt összesen 473, á 50 kr = 236 frt 50 kr; ebből ingyenes ápolási nap 91, á 50 kr = 45 frt 50 kr; ezt levonva, marad 191 frt — kr.

Kovács Károly pénztáros ur havi forgalmi kimutatása.

Bevételek:

Apolási díjból	117 frt 50 kr.
Külön rendeltényből	1 frt 60 kr.
Mátisfalva gyűjtése	— frt 11 kr.
Vincendorfer Ferdinánd adománya	5 frt — kr.
Budapesti veres kereszttel egylettől	200 frt — kr.
Altörja község alapítványa	25 frt — kr.
Ennek egy évi kamatja	1 frt 50 kr.
A hó folytán elfogyasztott termények értéke	23 frt 17 kr.
Perselypénz	8 frt 65 kr.
Pénzmaradvány	109 frt 53 kr.
Összesen 492 frt 06 kr.	

Kiadások:

Bartos Andrásnak 4 hecto búzáért	22 frt 07 kr.
Boldizsár Bálintnak 1 hecto búzáért	5 frt 57 kr.
Szabó Albert ur számlájára	3 frt 88 kr.
Kórházi aprólékos kiadásokra	15 frt — kr.

Atvitel 46 frt 52 kr.

Athozatal 46 frt 52 kr.

Hodor Lőrincznek 6 hecto búzáért	32 frt 53 kr.
Kovács Ferencz ur számlája	3 frt — kr.
Szabó Albert ur száml. nyomtatv.	18 frt 30 kr.
Cselédek számára vásárolt rozsert	12 frt 07 kr.
A „Székelyföld” cz. lap előfizetésére	1 frt 50 kr.
Szabó Mózes lakatos számlájára	4 frt 50 kr.
Kórházi aprólékos kiadásokra	10 frt — kr.
Toron Jánosnak 2 öl fáért	14 frt 07 kr.
50 rud szappanért	14 frt 50 kr.
Bertalan Antalnak 1 öl fáért	7 frt 37 kr.
Kórháznál meszelésért	3 frt 50 kr.
Kiss Jánosnak kéményseprésért	2 frt 25 kr.
Paldeák Pál számlájára	6 frt — kr.
Benczur Judit főpolonő havi illetm.	17 frt 88 kr.
Mikonya Józsefné s.áp. havi illetm.	17 frt 88 kr.
Szolga az szolgáló fizetésébe	12 frt — kr.
Orvos fizetésébe	50 frt — kr.
Tejért	12 frt 40 kr.
Hus árába	30 frt 74 kr.
Fűszernemlért	25 frt 89 kr.
Gyógyszerért	24 frt 08 kr.
A hó folytán elfogyasztott termények értéke	23 frt 17 kr.
Pénzmaradvány hó végén	96 frt 91 kr.
Összesen 492 frt 06 kr.	

Az előfordult betegségek neméről az orvosi jelentés fog felvilágosítással szolgálni.

Kórházunkban a gondos ápolás eredményezte e hó folytán is, hogy 17 beteg javulva bocsátott ki.

Mely jelentésem után maradok tisztelettel Kézdi-Vásárhelyt, 1888. április 10-én.

Szűcs József

polgármester,
kórházi gondnok.

A közönség köréből.*

Válasz a névtelen „Egy barát”nak.

Az „E. E. I.” lapnak idei 8-ik számában „Egy barát” aláírással egy közlemény jelent meg, melyre válaszatot e becses lapok hasábjain is — a tek. szerkesztő ur engedelmével — legyen szabad közölnem. Ezt pedig annál is inkább kérem, mivel a „Székelyföld” 1887-ik évi 102. és 103. számában a „Tanitói kör gyűlés”-ről irt cikkem közölve volt, jelen válaszom pedig ama régebbi közlemény kiegészítése gyanánt szolgál egyszerűs mind.

A „Háromfalusi tanitókör”-től nincs, nem volt és nem is lesz szükségem soha megbízásra, de mégis határozottan állítom, hogy jogom volt, van és lesz, mint ez előtt, úgy ezután is, a lapokban a közvetlen láttott és hallott eseményekről írni. Azt pedig egyszerűs mindenkorra tisztelettel kikérem, hogy nekem akárki megtiltsa, hogy valamely tanügyi vagy más dolgról tárgyalgasson irak s véleményét nyilváníthassak, ha fölöttem még oly magas régióban képzelné is magát az illető.

A mi pedig azt illeti, hogy én a tanitói körnek két tagját gyaláztam volna, ez minden alapot nélkülöz, mert jól tudjuk, hogy „igazmondás nem emberszólás”. Tessék csak elolvasni még egyszer a „Tanitói kör gyűlés”-ről irt közleményemet; nincs ott semmi más, mint a gyűlésben pontról pontra valósággal előfordult részrehajlatlan s egyéni véleményemmel kiegészített tárgyalgás értesítés, olyannyira, hogy a ki másképen írja le a megtörtént dolgokat, mint a mikép szoros igazsággal, a fény és árny pontos feltüntetésével ott leíratott, az nem írta meg a valóságot.

Az „Egy barát”-ban én Koós Ferencz tanfelügyelő urra ismerek, kinek, úgy látszik, igen főnák fogalma van a tanitói kör gyűlések alkalmával tartatni szokott mintatanításról s annak bírálatáról, családi szentélynek tekintvén azt. Már pedig — engedelmet kérek — nagy a különbség a kör gyűlés és a családi szentély között. Az előbbibe minden szakferfinak, tanügybarátnak és családapának egyenes érdeke és törvényes joga van. Maguk a tanitók sem csinálhatnak abból titkot; a tárgyakat jegyzőkönyvre veszik s legtöbbször nyilvánosságra is hozzák. Ellenben a család ügyeibe, titkaiba idegennek nincs joga büntetlenül beleavatkozni.

Igazat mond a tanfelügyelő ur, hogy „a tanitói kör gyűlések törvényileg a tanitók önképzése végett rendezettek”. Azonban meg kell jegyezmem, hogy épen L. I. és B. S. ez ideig az önképzésnek igen csekély jeleit tüntették fel; talán egyrészt azért, mert a tanfelügyelő ur magas kegyeivel az említették igen el vannak halmozva, másrészt pedig azért, mivel a tanfelügyelői omnipotentia s az ebből eredő félelem a kör tagjainak egy részét nem engedi szabadon nyilatkozni. Ezen körülményekből eredt azon tény, hogy L. I. mintatanítása egyáltalában nem volt kielégítő, de a jegyzőkönyv-

* E rovat alatt helyet adunk a közérdekű felszólalásoknak, de a felelősség a beküldőt illeti.

ben — daczára felszólalásoknak — mégis „sikert”-nek itéltetett. E viszonyokból keletkezett, hogy tavaly B. S. az egészségügyről tartott előadást, mely röviden ebből állott: A IV., V., VI. leányosztály egy olvasmányt olvasván fel, a tanító indokul azt hozta fel, hogy „mivel az ember-tant még nem tanultuk, az egészségügy-tant nem tárgyalhatjuk. De monddok én nektek egy arany igazságot: Az egészség drága kincs, ennél drágább semmi nincs.” Ezt 6 leánynyal elmondván, az egészségügyből a mintatanítás bevégeződött, és ezen tanítás mégis a tanfelügyelő ur kedvéért és említett kiváló kegyeltje érdekében „sikert”-nek véleményeztetett. Tessék elolvasni a kör gyűzőkönyveket. Persze ezek igen családias dolgok, kölcsönösen tanulhatunk belőlük; nagyon igazságos ítéletek és felelet alkalmassak az önképzésre. Hogy is ne, mikor maga a tanfelügyelő ur is idézett czikkében, mint hatalmas, de részrehajló patronus, menti azt, ki nem érti szakját, s ezzel együtt két említett kegyeltjét, mint épen ilyeneket? Sőt úgy látszik, mind a kettőnél az oklevél hiányát nem is tartja valami lélekben járó fontos dolognak épen tán kegyeltjei iránti tekintetből és épen saját öntudatos tanügyi mulasztásaival összefüggőleg.

Hogy — czikkirő szerint — „mit kíván a tanügy, meg a becsület”, arra nézve olyan egyéntől és erkölcs-tanítótól, mint ő, kinek kifogás alá eső megleteit több éven át éber figyelemmel kísértem, kinek bukaresti viselt dolgait jól ismerem: erkölcsi lezlekét el nem fogadok!

„A bírálatnál csak a kör tagjai lehetnek jelen.” Ezen tanügyi monopolium s az országos gyakorlattal ellenkező szűkebbi határozat bizonyára épen nem válik dícséretre sem a tanfelügyelő urnak, sem pedig a körnek. Mert ha kötelesek a tanügybarátokat meghívni a gyűlésbe, nem illő dolog őket onnan kiutasítani. Különben nagyon érthető az előbb említett határozat, mikor a tanfelügyelő ur s plane még két egyén érdeke azt követeli, hogy ott oly egyén, a ki átlát a szítán, meg a dologhoz is ért, jelen ne legyen.

Hogy pedig az előbb idézett tanitókör határozathoz Brassó megye tanügyre még egy újabbat is akar hozatni ellenem subordination alatt állóival, az engem nem sért. Sőt mondhatom, hogy e búcs tanács elfogadása és érvényesítése esetén még sem lesznek képesek a tanügy terén elzárkózni, mert azért a lapokba, mitől úgy félnek, időnként mégis fogok ám írni.

A mi L. I. ügyét illeti, ezt, ha időm és kedvem lesz hozzá, a kezeim közt levő okmányokkal, bár mikor bővebben igazolhatom. Hanem az mégis nagyon jellemző és hatalmas patronusi, de meg nagy profétai jóvondóls: „L. I. oklevéllel is fog birni.” „Ő is kérdezhetné talán: Fejér urnak hol vannak oklevelei?” — Hát biz azok, nagyságos uram és L. nagysád, eredeti példányokban, az egyik magyar, a másik pedig latin nyelven nyomtatva és írva, saját kezeim között vannak. Mivel azonban ezek iránt oly hitetlen Tamás és Tamásnének mutatják magukat: tessék hivatalos vagy magánuton Sopronból és Nagy-Szebenből részletes felvilágosításért esedezni, mert én a tények rövid feltéjtésénél egyébbel, sőt még ezzel sem tartozom.

Hogy B. S. kegyeltjének ügye miben áll, azt ismét, ha időm és kedvem lesz hozzá, tényekkel és okmányokkal bővebben igazolhatom.

Nekem a szabad választás ellen nincs kifogásom, csak a sugalmazott vagy szakképzetlen egyén megválasztása ellen van szavam, azon elvből indulva ki, hogy: „A ki minnek nem mestere, megölje az annak.”

Hogy végre a tanfelügyelő ur ama czikkben két oklevél nélküli s kiváló kegyeltje mellett oly igen kardoskodik, pártjukra áll s elfogultan itél, engem pedig az igazságot s a szoros tárgyalgosságot vastag részrehajlásával a sárga földig leránt: azt a fennebbi tények alapján nem szükséges bővebben tárgyalni, mert az, a felfejtettek-ből itélve, elég érthető és világos.

Fejér Gyula,
ev. lelkész.

Szerkesztői izenet.

F. Gy. Pürkerecz. Kérjük a czikket beküldeni. Szives üdvözlét!

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

Nyílt tér.

Med. Univ. Márkosfalvi Dr. TÖRÖK IMRE egyetemi bőr- és buja-kórodai volt tanársegéd bőr- és buja-kórban szenvedőknek külön rendel és levélre utatást ad Kolozsvárt Tivoli utca 6. sz. emelet.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.